

*Тютюнник Ярослав Володимирович -
слухач магістратури навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ

Прискорені темпи розвитку суспільства, а також активізація міжнародних злочинів спонукає до об'єднання безлічі держав світу. Така інтеграція сприяє якісному та надійному забезпеченню належної протидії злочинним проявам. Одним із пріоритетних шляхів розв'язання цієї проблеми є формування правових позицій під час розслідування міжнародних злочинів, а також міжнародне співробітництво з питань боротьби зі злочинністю.

Забезпечення міжнародного співробітництва в галузі боротьби зі злочинністю в Україні потребує більш детального комплексного наукового дослідження окремих питань, пов'язаних із цією сферою. Окремі проблемні аспекти міжнародного співробітництва в зазначеній сфері є предметом обговорення в засобах масової інформації, на шпальтах наукових видань, а також під час гострих дискусій. Саме ці

чинники й визначають актуальність наукового дослідження як у внутрішньо-територіальному, так і в міжнародно-правовому контексті [1, с. 25].

Міжнародне співробітництво - це діяльність уповноважених органів під час кримінального провадження, що полягає у вжитті необхідних заходів із метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб, перейняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб та виконання вироків [2, с. 1322].

Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинності можна охарактеризувати як діяльність спеціальних суб'єктів, засновану на нормах міжнародного та внутрішнього права, спрямовану на протидію (попередження, припинення, розкриття, забезпечення кримінального переслідування винних осіб) міжнародним злочинам, злочинам міжнародного характеру, транснаціональним злочинам [3].

Водночас попереднє твердження свідчить про певні проблеми щодо правових позицій стосовно розслідування міжнародних злочинів, які зумовлені низкою причин: недосконалість чинного законодавства, що регламентує питання міжнародно-правової допомоги в кримінальному судочинстві, неузгодженість положень різних міжнародних договорів і угод, укладених Україною, а також проблеми, пов'язані з особливостями практичної реалізації взаємодії правоохоронних органів і підрозділів різних держав.

Так, О. Л. Мельников, В. І. Дубина, М. П. Данилюк основними видами міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю вважають: взаємодію в рамках правової допомоги в кримінальних провадженнях; укладення угод про співпрацю; участь у проведенні оперативно-розшукових заходів, слідчих дій на території інших держав; проведення спільних оперативних розробок і розслідувань; обмін інформацією; участь у міжнародних операціях та проектах співпраці.

Важливим напрямом діяльності в галузі міжнародного співробітництва є розширення співпраці між слідчими,

оперативними та іншими підрозділами правоохоронних органів на міжнародній арені [5, с. 155].

Таким чином, період становлення України як сучасної європейської, правової та демократичної держави означений кардинальними змінами практично в усіх сферах суспільного життя. Тому останніми роками активізувалась увага учених-процесуалістів щодо формування чітких правових позицій стосовно регламентації процесу розслідування міжнародних злочинів, а також учених-криміналістів стосовно впровадження сучасних методик розслідування та апробації новітніх тактик проведення процесуальних дій. Також не менш затребуваним залишається питання міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю. Зазначений вид співпраці між прикордонними територіями України та іншими державами, які безперечно також зацікавлені у якісному та неупередженому проведенні розслідувань, є надійним засобом боротьби зі злочинністю на світовій арені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біленчук П. Д. Засоби масової інформації і тероризм: віхи історії П. Д. Біленчук, М. В. Козир, Ю. В. Стеценко // Право і безпека. - 2003. - № 4. - С. 21-29.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / редкол.:В. Я. Тацій, О. В. Капліна, О. Г. Шило. - Харків : Право, 2013. - Т. 1. - 1432 с.
3. Зозуля Є. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинності як історико-правове явище [Електронний ресурс] / Є. Зозуля. - Режим доступу: http://www.experts.in.ua/ba2a/analiiic/^ex^p?ЕБЕМЕКТ_ГО=41902. - Назва з екрана.
4. Філашкін В. С. Протидія торгівлі людьми на міжнародному рівні / В. С. Філашкін // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). - 2011. - № 24. - С. 237-242.
5. Виявлення та припинення міжнародним злочинам : навч. практ. посіб. / О. Л. Мельников, В. І. Дубина, М. П. Данилюк [та ін.]. - Київ : Арт-бюро, 2009. - 211 с.